

Մ ՈՒՐՐ Զ ԱԿՈՐ

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՆԻՍՏ ՄԱՅՐ ԵՒ ԿԵՂԵՅԻ

ԾՆՈՒՄՈՒՄ ԵՏԲ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԻ

7 ՓԵՏՐՈՒԲԱՐ 2021

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄ

ԵՍԱՅԻ ՄԱՐԳԱՐԷԻ ԳԻՐՔԷՆ

(63.18-64.12)

Չըլլայ որ ընդմիջտ կորսնցնենք Միտնը, քու սուրբ լեռդ. որովհետեւ ահա մեր թշնամիները առժամաբար տիրեցին մեզի, ոտնակոխ ըրին քու սրբարանդ, եւ մենք եղանք առաջուան նման, երբ տակաւին մեր Տէրը չէիր դուն, երբ դեռ քու անունդ չէինք կրեր: Եթէ երկինքը պատուէիր եւ երկիր իջնէիր՝ լեռները քու դիմացդ պիտի դողային ու հալէին մոմի պէս, ինչպէս կրակը կ'այրէ անտառները եւ կը շողիացնէ ծովերը. հակառակորդներդ պիտի ճանչնային քու անունդ եւ հեթանոսներ պիտի դողային քու դիմացդ. ճիշդ ինչպէս քանիցս իջար եւ անսպասելի հրաշագործութիւններէդ լեռները սասանեցան: Ոեւէ ականջ երբեւիցէ լսած չէ, ոեւէ աչք երբեք տեսած չէ Աստուած մը, բացի քեզմէ, որ իրեն յուսացողներուն ողորմի այնպիսի գործերով որ դուն ըրիր: Դուն օգնութեան կը հասնիս բոլոր անոնց որոնք ուրախութեամբ արդարութիւն կը գործեն եւ քու ճամբաներէդ կը քալեն: Բայց մեզի դէմ բարկացած ես հիմա, որովհետեւ մեզք գործեցինք եւ մոլորեցանք: Մեզքով վարակուած եւ պղծուած ենք բոլորս ալ. մեր արդար սեպած գործերն իսկ գարշելի են քեզի համար: Մեր անօրէնութիւններուն պատճառով չոր տերեւներու պէս կը թափթփինք եւ հովերը կը քչէն մեզ: Ա՛լ աղօթող չկայ քեզի, չկայ մէկը որ սթափելով քեզի ապաւինի. երես դարձուցիր

մեզմէ եւ մեր մեղքերուն պատճառով մեզ նեղութեան մատնեցիր: Բայց դարձեալ, ո՛վ Տէր, մեր Հայրն ես դուն. մենք կաւ ենք, դո՛ւն ես Բրուտը, եւ բոլորս ալ ձեռագործդ ենք: Շատ մի՛ բարկանար մեզի, Տէ՛ր, յաւիտեան մի՛ յիշեր մեր մեղքերը: Տե՛ս, ահա, քու ժողովուրդդ ենք բոլորս: Սուրբ քաղաքներդ աւերուեր են, Միտնը անբնակ է, Երուսաղէմը՝ աւերակ: Մեր սուրբ եւ փառաւոր տաճարը ուր մեր հայրերը քեզ կ'օրհնէին՝ հրկիզուեցաւ, եւ բոլոր հոյակապ կառոյցները կործանեցան: Այս բոլորին կրնա՞ս անտարբեր մնալ, ո՛վ Տէր, միթէ լո՞ւռ պիտի մնաս եւ շարունակե՞ս պատուհասել մեզ:

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԻ ՏԻՏՈՍԻՆ ԳՐԱԾ ՆԱՄԱԿԷՆ

(1.1-11)

Ես, Պօղոս, Աստուծոյ ծառան եւ Յիսուս Քրիստոսի առաքեալը, կոչուած եմ Աստուծոյ ընտրեալները բերելու հաւատքի եւ ճշմարտութեան ճանաչումին - այն ճշմարտութեան՝ որ աստուածպաշտութեամբ կը գտնուի - , որպէսզի յաւիտենական կեանքի յոյսը ունենան: Յ ա լ ի տ ե ն ա կ ա ն ժամանակներէն իսկ առաջ անսուտն Աստուած ինք խոստացաւ այդ կեանքը, իսկ հիմա յարմար ժամանակը եկած համարելով՝ այդ խոստումը յայտնեց իր Աւետարանով, որուն քարոզութեան կոչուեցայ մեր փրկիչ

այն ճշմարտութեան՝ որ աստուածպաշտութեամբ կը գտնուի

... թող Հայրն Աստուած եւ մեր փրկիչը Յիսուս Քրիստոս շնորհի եւ խաղաղութիւն պարգեւենք բեզի:

Աստուծոյ հրամանով: Ո՛վ Տիտոս, մեր հասարակաց հաւատքի ճամբով իմ սիրելի որդիս, թող Հայրն Աստուած եւ մեր փրկիչը Յիսուս Քրիստոս շնորհք եւ խաղաղութիւն պարգեւենք քեզի:

եւ խմէ: Ով որ ինծի կը հաւատայ, ինչպէս Գիրքը կ'ըսէ, "Անոր սիրտէն կենսատու ջուրի գետեր պիտի բղխին": Յիսուս ասիկա կ'ըսէր Հոգիին համար, որ իրեն հաւատացողները պիտի ընդունէին. իսկ Հոգին տակաւին չէր տրուած, քանի Յիսուս փառաւորուած չէր:

Ո՛վ որ ծարաւ է, թող ինծի գայ եւ խմէ: Ով որ ինծի կը հաւատայ, ինչպէս Գիրքը կ'ըսէ, "Անոր սիրտէն կենսատու ջուրի գետեր պիտի բղխին":

Քեզ կրետէ թողուցի, որպէսզի եկեղեցիին պէտքերը հոգաս եւ զայն կազմակերպես՝ իւրաքանչիւր քաղաքի մէջ երէցներ կարգելով, ինչպէս որ քեզի պատուիրեցի: Երիցուլթեան թեկնածուն պէտք է անմեղադրելի ըլլայ, մէկ կնոջ այր ըլլայ եւ հաւատացեալ զաւակներ ունենայ, որոնք անառակութեամբ եւ անհնազանդութեամբ ամբաստանուած չըլլան: Արդարեւ եկեղեցւոյ առաջնորդը որպէս Աստուծոյ տնտես՝ պէտք է անմեղադրելի ըլլայ: Պէտք չէ յանդուգն, բարկացող, գինեմոլ, կռուազան կամ շահամոլ ըլլայ, այլ՝ հիւրասէր, բարին սիրող, զուսպ, արդար, մաքուր եւ ժուժկալ: Պէտք է ամբօրէն պահէ իր սորված վատահելի վարդապետութիւնը, որպէսզի կարենայ ուղիղ ուսուցումով յորդորել ուրիշները եւ յանդիմանել հակառակորդները: Որովհետեւ բազմաթիւ անհնազանդներ, դատարկախօսներ եւ միտք պղտորողներ կան, մանաւանդ հրէութենէ դարձածներուն մէջ, որոնց բերանը պէտք է փակել, որովհետեւ անոնք ամբողջ տունը կը քանդեն, շահամոլութենէ տարուած ուսուցանելով այն՝ ինչ որ պէտք չէ ուսուցանել:

Ժողովուրդէն ոմանք երբ լսեցին այս խօսքերը, ըսին. «Այս է ճշմարիտ մարգարէն»: Ուրիշներ կ'ըսէին. «Օծեալն է, Քրիստոսը»: Իսկ ոմանք ալ կ'ըսէին. «Միթէ Գալիլիայէ՞ն պիտի գայ Քրիստոսը: Գիրքը չ'ըսե՞ր թէ Քրիստոս Դաւիթ թագաւորի սերունդէն պիտի ըլլայ եւ Դաւիթի քաղաքին՝ Բեթլեհէմի մէջ պիտի ծնի»: Եւ Յիսուսի պատճառով տարակարծութիւններ յառաջ եկան: Ոմանք ուզեցին ձերբակալել զինք, բայց ոչ ոք համարձակեցաւ:

Երբ տաճարին պահակները վերադարձան, քահանայապետներն ու փարիսեցիները հարցուցին անոնց. «Ինչո՞ւ զինք հոս չբերիք»: Պահակները պատասխանեցին. «Այդ մարդուն պէս խօսող երբեք չենք տեսած»: Փարիսեցիները ըսին. «Ի՞նչ, դո՞ւք ալ խաբուեցաք: Իշխանաւորներէն կամ փարիսեցիներէն ոեւէ մէկը հաւատա՞ց անոր: Մեր օրէնքները չգիտցող տգէտ ամբօխը միայն հաւատաց: Անոնք արդէն իսկ նզովուած են»:

Նիկողեմոս, փարիսեցիներէն մէկը, որ նախապէս գիշերով եկած էր Յիսուսի մօտ, ըսաւ անոնց. «Արդեօք մեր օրէնքները մարդս կը դատե՞ն նախ քան զինք լսելը եւ գիտնալը թէ ի՞նչ ըրած է»: Անոնք պատասխանեցին Նիկողեմոսի. «Միթէ դո՞ւն ալ Գալիլիայէն ես. քննէ՛ Գիրքերը եւ պիտի տեսնես թէ Գալիլիայէն մարգարէ չ'ելլեր»:

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱԻԵՏԱՐԱՆԷՆ
ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԻ
(7.37-52)

Տօնին վերջին եւ հանդիսաւոր օրը, Յիսուս ոտքի կանգնած բարձրաձայն կ'ըսէր. «Ո՛վ որ ծարաւ է, թող ինծի գայ